

Redaktörün Önemi

Fransızca kökenli bir kelime olan **redaksiyon**, Türk Dil Kurumu tarafından “Yazılmış bir metin üzerinde gereken düzeltmeleri yaparak yazıyı yayıma hazır duruma getirme” biçiminde tanımlanmaktadır. Yayımlanmamış bir metnin dil bilgisi kurallarına uygunluğunun sağlanması ve gerekli düzeltmelerin yapılarak yayıma hazır hale getirilmesine redaksiyon adı verilmektedir. Redaksiyon işlemi için öncelikle metnin hazırlanması gerekmektedir.

Redaksiyon yayın üretme değil hazırlanmış metnin düzeltilmesi işlemidir.

Redaksiyon, herhangi bir eserin dil bilgisi, imla ve yazım kurallarına uygun olup/olmadığının kontrol edilerek gözden geçirilmesi; metinlerin denetlenerek cümlelerde anlamı bozan unsurların tespit edilmesi; anlam bütünlüğünü bozmadan gerekli değişikliklerin yapılması yoluyla metne müdahalede bulunma işlemidir.

Redaksiyon kavramı Alexandre Graham Bell’in telefonu icat etmesinden beri bilinmektedir. Telefonun gazetecilikte kullanılmasıyla zamandan tasarruf edilmeye başlanmış fakat telefonla iletilen bilgilerin yayına hazır hale getirilmesine ihtiyaç duyulmuştur. Gazetecilik sektöründe ajanslardan gelen haberlerin düzenlenmesi konusunda redaksiyon işlemi gerekli olmuştur. Gazete merkezinde yayın politikası, imla ve dil bilgisi gibi kriterler ile kaleme alınan metinler yeniden oluşturulmaktadır. İlk zamanlar ABD’de gazetecilikte deneme amaçlı başlanılan redaksiyon işlemine bugün birçok alanda gerek duyulmaktadır.

Redaktör, yazılı metinlerin redaksiyon işlemi yaparak onları yayına hazırlayan kişidir. Metinlerdeki eksikleri, fazlalıkları ve hataları belirleyerek gerekli düzeltmeleri yapmaktadır. Büyük bir emek sarf edilerek meydana getirilen kitap, dergi, çeviri, makale, proje, tez vb. eser ve çalışmaların bitirildikten sonra dil kurallarına uygunluğu, akıcı bir anlatım kazandırılması ve uygun formatta yazılması için alanında uzman bir redaktör tarafından son kontrollerinin yapılması çoğu zaman gözden kaçırılan önemli bir konudur.

Redaksiyon işleminde öncelikle metinlerde bulunan yazım yanlışları ve imla hataları düzeltilmelidir. Daha sonra metinde bulunan gereksiz sözcükleri çıkararak yazılan bilgilerin tutarlılığını da kontrol etmektedir. Anlatım bozukluklarını ve mantık hatalarını da düzelterek metne akıcılık sağlayan redaktör, metinlerin düzeltilerek hatasız bir şekilde yayınlanmasına

çalışmaktadır. Redaksiyon işinde dikkat edilmesi gereken nokta ise redaksiyonu yapacak kişinin düzelterceği metinle ilgili uzmanlığa sahip olmasıdır.

Redaksiyon işlemi akademik dergi, kitap, roman, biyografi, çeviriler, kurum raporları, kişisel sunumlar, proje çalışmaları, makaleler, yüksek lisans ve doktora tezleri başta olmak üzere bütün yazılı kaynaklara uygulanabilir. Yapılan redaksiyonun türüne göre; akademik redaksiyon, İngilizce redaksiyon, kitap redaksiyonu, web sitesi redaksiyonu gibi isimlerle anılmaktadır. Meydana getirilen eserde ne kadar titiz olursa da bir takım eksikliklerin olması kaçınılmazdır. Çünkü eser sahibinin tüm konularda uzman olması mümkün değildir. Çalışma ve eserinin mükemmel olmasını isteyen ve baskıdan sonra geri dönüşün mümkün olmayacağını bilen titiz kişiler redaksiyonun gerekliliğine inanan kimselerdir.

Editörlük ile Redaktörlük Arasında Ne Gibi Bir Fark Var?

Redaktör, genel anlamda metindeki imla hataları ve noktalama işaretlerinde yapılan hatalardan öte anlamda ve ifade tarzındaki sorunları giderir. Editör, metinleri yeniden düzenleme sonrasında yayım için hazırlar. Editörlük kavramı basılı medya editörlüğü ve TV programı editörlüğü olarak sınıflandırılır. Örneğin TV editörü televizyonda yayınlanacak olan bir programın tüm aşamalarını denetler. Redaktörün öne çıkan iki önemli sorumluluğu bulunur. Bunlar çevirinin kaynak dildeki orijinali ile uygunluğunun denetlenmesi ve yapılan çevirinin hedef dile uygunluğudur.

Hem Türkçe yazılmış metinler hem de çeviri metinlerde redaksiyona ihtiyaç vardır. Bununla birlikte yazılı olarak yapılan tercümelere redaksiyon büyük önem taşır. Çünkü çevirmenler çoğu zaman çevirideki hataları göremezler bu nedenle bu işlem sonrası redaktörler devreye girer.